7870

AUTOGRAFY
KRÓLEWSKIE

Bibl. Jag.

IV

Jagiellonowie

Henryk Walezy

Stefan Batory

1904. a. 35.
Od Oktawii Pstrowskiej, córki ś.p. Wład. Górskiego.

# Nº

## Alexander (Jagiellończyk.)

## Król Polski
## W. X. Litewski.

---

1) Kwit "asygnacja" dla Jakóba Szydłowieckiego podskarbiego Koron. na wypłacenie Ur. Jakubowi Wazgorzewskiemu sto złotych. Dan w Wilnie. Feria secunda post festum Sancti Joannis Baptistae [26/6] 1503.
Podpis własnoręczny Króla i pieczęć na opłatku. (po łacinie).

~~Ex pap.~~

2) Lublin f. III post dominicam Reminiscere [10/3] 1506.
Aleksander Król. Rachunek z rotmistrzem Mik. Wąglyerzky: Za ~~wydatki~~ należny mu się 631 fl. 10 gr., za szkody 1031 fl., których mu połowę król zobowiązuje się opłacić na Ś. Marcin, poczem ma rotmistrz wynagrodzić szkody powyższe wszystkim poddanym Jegomości i pieczęcią swoją się później obrzuci w terminie ~~dwóch~~ ~~tygodni~~. który się złoży wówczas.
Comissio ppria R. Mis

Alexander dei gra rex polonie Magnusdux
Lithuanie Russie prussie q dnus et heres &c

Magnifico Jacobo de schidlowyecz Thezaurario regni nostri et capitaneo lan
sicè nobis dilecto fauorem nostrum. Magnifice sincere nobis dilecte committim
s. tue mandantes qtinus Nobili Jacobo wangorzowi[illegible]rienſi nostro centu
florenos det et extradat in effectu ad rom pecuniar[illegible]ad thezaurum
regni de exactionibus inferendarum de quibus cen[illegible] florenis tua s.
presentibus quittamus. Dat wil[illegible]e feria secu[illegible]da[illegible]st festum sancti Jo
hannis baptiste Anno domi[illegible]moquingentesimo tricesimo regni nri sexto

Alexander dei gra rex
manu propria

Ad mandatum
regie maiestatis

Alexander dei gra rex polonie magnusdux
Lithuanie russie prussie q dnus et heres &c

Magnifico Jacobo de schidlowyecz Thezaurario regni nostri et capitaneo lan
smice nobis dilecto fauorem nostrum. Magnifice sincere nobis dilecte committim
s. tue mandantes qtinus Nobili Jacobo wangorzowi[illegible]rienſi nostro cen
florenos det et extradat in effectu ad rom pecuniar[illegible]ad thezaurum
regni de exactionibus inferendarum de quibus cen[illegible] florenis tua s.
presentibus quittamus. Dat wilne feria secu[illegible]st festum sancti Jo
hannis baptiste Anno domini millesimoquingentesimo [illegible]cio regni nri sexto

Alexander dei gra rex
manu propria

Ad mandatu
regie maiestatis

6.

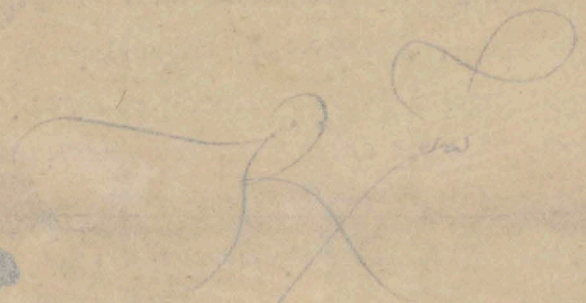

Alexander dei gra rex polonie Magnus dux
Lithuanie Russie Prussieq3 ꝛc dns et hered

Recognoscimus per presentes tenore tenta tarta ratum esse cum Nobili Nicolao Waglowski
Lothmigro nro pro seruicio bonarum Commutua sua nobis et Reipublice
Regni nri nouiciis exhibito remansimus sibi obligati in sexcentis et
triginta bono. florenis et grossis denis per medium Ortagenam pro dampnis
perso omnibus Mille et triginta et vnum florenos per medium ortagenam
Cuius quidem summe tenor supra scripte. Eidem Nicolao Waglowski medie
tatem in et pro festo Sancti Martini proxime futuro solvere debemus et
tunc ipse Nicolaus Waglowski omnibus et singulis subditis nostris spi.
ritualibus et secularibus omna dampna per ipsum et Commutuam suam
illata reformare solvereq3 debet. [illegible] Soluta aut eidem prefata
medietate summe supradicte [illegible] Martini proxime aduenientis de
triginta huic medietate su[illegible] sibi remansimus obligati ꝛn.
eadem grossi denis [illegible] assignato componemus que oia
premissa complere [illegible] publicis tenutis in testimo
nium sigillum [illegible] datum in Lublin feria
feria proxima [illegible] Millesimo quingentesimo
Sexto. Regni [illegible]

comisso prefa
regis Manibꝰ

Alexander dei gra rex polonie Magnus dux
Lithuanie Russie Prussieq3 re dns et hered

Recognoscimus per p̃nteꝫ tenore tenta tarta ratum esse cum nobili Nicolao Waglowenskij
Lothingro nro pro seruicio bonorum Commutua sua nobis et Reipublice
Regni nr̃i noscitur exhibito / remansimus sibi obligati in sexcentis et
triginta bono. florenis et grossis denis per medium Ortagenam / pro dampnis
dicto omnibus Mille et triginta et vnum florenos per medium Ortagenam
Cuius quidem summe tenor supra scripte eidem Nicolao Waglowiskij medie
tatem in et pro festo Sancti Martini proxime futuro solvere debemus et
tenemur ipse Nicolaus Waglowiskij omnibus et singulis subditis nostris spi
ritualibus et secularibus omna dampna per ipsum et Commutuam suam
illata reformare solvereq3 debet et tenebitur Soluta aut eidem pretacta
medietate summe supradicte festo Sancti Martini proxime adnotate de
relicua huius medietate summe quam adhuc sibi remansimus obligati rõ
eodem gross denis terminis numeratis solvendam assignato componemus qua oia
premissa complere promittimus et polliremur pactibus tenoribus in hoc
nostro Sigillum nr̃m fecimus apponi Datum in Lublin feria
tercia proxima post dominicam Reminiscere Anno dñi Millesimoquingentesimo
Sexto Regni vero nr̃i anno quinto

Comissio proprie
Regie Maiestis

A 3 pg Remisc.
1506

Débitum seu Assecuratio

1501.

№

# Zygmunt I.

## Król Polski.

1. 1524
2. 1536
3. 1538

August III.

Król Polski.
Elektor Saski.

Sigismundus dei gratia Rex Polonie Magnus dux
Lithuanie, Russie, Prussieq; etc. dnus et heres

Significamus tenore presentium universis, quia attentes et explicationibus quorundam Consiliariorum
nostrorum, pro [illegible]us nostris Sandomirien nobis factis, habenteq; benignam rationem eorum
damni, quod ex [illegible] gratione illius Comitatus nostre proxime preterita acceperunt, et ex qua
in publicis et prematis suis facultatibus; plurimum decreverunt remittendum illis duximus et
presentibus remittimus, proq; hac vice unum curruum bellicum de duobus, quos expedire nunc tene-
rentur, necnon duos equites de quatuor equitibus, ex eorum advocacia, pro qualibet bellica
generali expeditione, ad bellum per eos mitti solitis et debitis, ita qd pro presenti bellica
motione contra Thurcos et Thartaros deo auspice per nos indicta, unum duntaxat curruum
similem et duos equites de advocacia [illegible]re nobis tenebuntur. Si quod ad eorum quorum interest
noticiam deducimus per presentes, qui[illegible]no nostrum sigillum nostrum est impressum. Dat Craco
me die Sancti Adalberti, Anno d[illegible] millesimo trigentesimo vigesimo quarto Regni vero
nostri anno decimo octano

Sigismundus [illegible]

Sigismundus dei gratia Rex Polonie Magnus dux
Lithuanie, Russie, Prussieq; etc. dnus et heres

Significamus tenore presentium vniversis, quia attentes explicationibus quorundam Consiliarior nostrorum, pro c[illegible]us nostris Sandomirien nobis factis, habenteq; benignam rationem eorum damni, quod ex [illegible] gratione illius Civitatis nostre proxime preterita acceperunt, et ex qua in publicis et prmatis suis facultatibus; plurimum decreverunt remittendum illis duximus et pntibus remittimus, pro hac vice vnum ex eorum bellicum de duobus, quos expedire nunc tenerentur, necnon duos equites de quatuor equitibus ex eorum advocacia, pro qualibet bellica generali expeditione, ad bellum per eos mitti solitis et debitis, ita qd pro presenti bellica motione contra Thurcos et Thartaros deo auspice per nos indicta, vnum duntaxat curremy cimlem et duos equites de advocacia mittere nobis tenebuntur, si quod ad eorum quorum interest noticiam deducimus per pntes, quibus in testimonium sigillum nostrum est impressum. Dat Cracovie die Sancti Adalberti, Anno domini Millesimo quingentesimo vigesimo quarto Regni vero nostri anno decimo octavo

Sigismundus [illegible] SB

24

Expedito bellico
Ibidemq; ad quę te-
neamur ad quę nos

N° 41

1524.

8

Sigismundus dei gratia Rex Polonie. Magnus dux
Lithuanie. Russie. Prussie. Masouie. pomerel. dns et heres.
Nobilis Floriane p'arie castellane Cracouien. et capitanee Gir:
dnen. fidelis dilecte. gram regiam. Nobilis fidelis dilecte. quia
anno superiore m°. cc°. xxx°. quarto Subditi uri in capitu Gir:
nen. ex magna inundacon fluuij Wisule non modicu damna passi
sunt, tam in frumentis q' alijs rebus eoru domesticis. Et ideo
illoru nobis supplicatu est, vt cum eis misericordiam faceremus
atq; de prouentibus nobis ab eis debitis aliquid, eis relaxare et
dimittere dignaremur, Nam aliqui subsistere no possent, vbi
omia que tenentur nobis soluere cogerentur. Nos itaq; qui
iusta petentibus pias aures prebere solemus, eu eisq; Subditis
uris ex pfato capitu talem gram facere annuimus, q'nos annibus
damna passis de censibus alijsq; prouentibus nobis debitis, Cen:
tu florenos q' medjam sexagenam florenu quemlibet computan'
dimittendos duximus, prout remittimus pntium q' tenorem.
Quocirca f. tue iniungimus ita habere velens quatenus pfatis
subditis uris de censu et prouentibus pfatis iuxta vnius
cuiusq; damnu et estimacione Nicolaum pres dicti
Petri Epi camenecen. cum hanc prouinciam delustrauimus,
quod centu flor f. tua defalcet, eosdemq; ab illis no exigat,
vt tanto facilius rebus et fortunis suis consulere possent.
De quibus quidem Centu florenis predictis f. tuam quietamus,
et liberam dimittimus, illisq; ad racionem arende nobis
a. f. tue debite com[illegible] decernimus. Harum quibus Sigillu
nostrum annulare [illegible] testimonio literarum. Datu
Vilne Nonas [illegible] a° d°. xxxx°. quinto.
Regni nri
Sigismundus p

8

Sigismundus dei gratia Rex Polonie. Magnus dux
Lithuanie. Russie. Prussie. Masouie. pomerel. dnus et heres.
Nobilo Floriano Paris Castellano Cracouien. et capitaneo Cher:
nen. fideli dilecto. gram regiam. Nobilis fidelis dilecte. quia
anno superiore m° d° xxx° quarto Subditi uri in capitu Cher:
nen ex magna inundacon fluuij Vistule non modicu dampna passi
sunt, tam in frumentis q' alijs rebus eoru domesticis. Et ideo
illoru nobis supplicatu est, vt cum eis misericordiam faceremus
atq de prouentibus nobis ab eis debitis aliquid, eis relaxare et
dimittere dignaremur, Nam aliqui subsistere no possent, vbi
omia que tenentur nobis soluere cogerentur. Nos itaq qui
iusta petentibus pias aures prebere solemus, eu eisq Subditis
uris ex pfato capitu talem gram facere annuimus, q̃ uis omibus
damna passis de censibus alijsq prouentibus nobis debitis. Cen:
tu florenos q medjam sexagenam florenu quemlibet computan'
dimittendos duximus, prout remittimus petitum q tenorem.
Quocirca f. tue Iniungimus vt a habere velens quatuor pfatis
subditis uris de censu et prouentibus pfatis iuxta vnius
cuiusq damnu et estimacione decem pros dicti
Petri Epi camenecen, cu hanc prominniam deliberauimus,
q̃mdiu census flor f. tua defalcet, eosdem ab illis no exigat,
vt tanto facilius rebus et fortunis suis consulere possent.
De quibus quidem Centu florenis pretactis f. tram quietamus,
et liberam dimittimus. Illisq ad racionem arende nobis
a. f. tue debite computandos decernimus. Harum quibus Sigillu
nostrum annulare est subimpressum testimonio litterarum. Dat
Vilne Nona Junij. Anno dni m° d° xxxv° quinto.
Regni nri anno vicesimo nono.

Sigismundus Rex

Sigismundus dei gratia Rex Polomæ magnus Dux Lituaniæ
Russiæ totiusq; Prussiæ ac Masomæ etc dominus et heres.

Encrose fidelis dilecte, Designauimus in oratorem nostrum ad Sez^mum
Regem Romanorum Rdum in chro patrem dominum Ioannem Epm
Warmien. quem iam expeditionem suam ad ipam legationem adornare iussimus. Quare mandamus ffi tnc. ut qz primu' per suam Pr^tem
requisita fuerit pro ista eius expeditione mille flor' in monet^a ad
rationem pecun mazum nostrarum. et quicq; pamii Lunden bonis stamina eiusdem coloris voluerit. det et exhibeat in effectu.
De quibus mille flor et pamio prædicto. f. tuam quietamus per
presentes lras nras. Aliter pro grá nra' facturus tua nó factura.
Datum Cracoviæ feria quinta magna Anno domini Millesimo
quingentesimo trigesimo octauo Regni vero nri trigesimo sexto.

Sigismundus Rex

Egregio Stanislao Kostka de Steinbergk Thesaurario terra-
rum nostrarum prussie et Capitaneo Golubeñ fideli dilecto

1538

Michał Wiśniowiecki

1673.

№

## Bona Królowa.

### Żona Zygmunta I-go

List do Bagnowskiego pisarza zamku barskiego
w sprawach pieniężnych i ekonomicznych
tyczących się Starostwa i Zamku Barskiego.
Dat. z Wilna, d. 5. Januarij. 1542.

1542. 3/ 512 12

Bon. 1

Jeno ia Polomęż Magnadux
wtorzim nii ctż domina
val Prethi nam list od ciebie
A prethgwir iadz cBiskup Luzki
na poprawa sacc hop Literoskich: A
sto ÿ dwadziescia Zlotich widal na Sedno Czeremsom, ch stich picniadzi, 116 flor
A ostatek picniadzi, gest tam w Zamku nasstim. rzebi Zamkowe: a drugie
ktorich slow, mi ÿnaczeÿ niemozemi rosumiecz: ÿedno
ÿ ze ti picniadze, sa przetsia, przi Prethgwiczu,
A on gich tobie geszcze neoddal: w twe ranege.
Czemo sia mi barso dziwugemi, ÿze on, maÿar
od nas roskanie, tobie tich picniadzi niedal.
gi pÿssemi do nego, roskasugiac mu, abi koniecznie
ten ostatek pÿeniadzi tobie dal: w twoÿ schassungk
Nad to geszcze roskasugemi mu, abi sia niewstampowal
w twoÿa Sprawa: okolo wÿebieranie dochodow
Zamkowich: ÿ okolo widawania

Czo nam pissesz, ize spize, ÿ Zivnosti Zamkowcÿ
rok od roku niesstanie, a to dla tego, ize Prethgwir
ma sluszebnikow przi sobie o poltorasta: ktorim
wsseken Zivnosz stravi. Pisalisemi mu o to czastokroc
abi tich sluzebnikow tak wiele niechowal na nassim
chlebie. Ale gdisz on tego wczinic niedbal:
tedi mi ten ras, w listzie nassim, pissechem mu, ÿ
roskazugemi: ab gedno tezidziesti ossob swoich slugk

tam wał:

A gi abi gich na

swoy gry[ ]ego gie opatrow.

Bo on ma ji, opatrzenie vrozi[ ]

Za swa sluszb[ ]mis mi mo, ami chrzcz[ ]

slug gego chow[ ] A przeto tobie kaz[ ]

rostawgemi, abis[ ]wyarcy Prethwiczowi,

potrzeb, tw zywienstwo, yedno tilko natrzidzieści osob

okrom slug Zamkowich, na snazonich, ktorich niassl

Regrest od nas. Ostatek sluzebnikow swich, niech

Prethwic chowa y opatrzyć, yako chrzc. / Ti tilk[ ]

dawaj potrzebi y obroki natrzidzieści ossob: kirdi tam

bodą na Zamku. A ynazcy niedzin:

Lissemi do kniazą Zaslawskiego, y do Staroste wlodo:

mirskiego: y do woladiki ~~Lugtiego~~ abi nam

darem dali Zita: na Zamek nass Barski, dla spisz:

wania, y poslami ti listi, wrocz do Prethwicza

a on gie ma domich rozeslat: A tak gestli nam

dadzą tego szita: a tam gie na Baz przyniozą: tedi ti to

Zito odbierz, chowaj, y widawaj, wedle potrzebi.

A Prethwic, niech sie nato nieroztrumpugie, a mi tobie

tego niewiymogie, z mori.

Tak nas sprawiono: ize Starzechowski, s gosdzagiad

Zamko Barsko, a Starostwo sposzadzad, zostawil

tam na Zamku Prethwiczowi, vzegi tich, ktorz bi mogli

ſtu x prethwic. Zato,
prz. Zamku, ij dokonczic,
to z nzic. A tak mi
chrzan- , oſlami tam Joba,
ij ſlugic Cj abi oglądali, zo prethwic
przizmil. h miedzi od Biſkupa: jakoto ſtſi
ij za to rzo Starzechowſkie. A Job ma nas
olim wſſitzkim 11 awic, kyedi tam przigiadą: daij
gim potrzebi: a pomoſſ gim tego. ꝛc

O oprawę Zamku: piſſechmi Prethwidzowi, naſſą wolą:
A Job nic powie ſwe ſdanie, ij nawkładą, zo bądzie on
miał zimie.

To Panzerze, piſaliſmi do Pruſſ. Jako gie nam ſkodzo
przywiozą, nicob mieſſkanu jech na Baz poſłan.
Prethwic piſſe o prochi, y o olow na kule: Mi wiemi
yzo olowu: prochow, Sarki, ij Saletki, oſt tam na Zamku
niemało, zo oſtawił Starchowſki: A tak, niech
Poſłanzc proch nowi rzimią: a dawni proch, yeſtli
potrzeba, niech przedzialaią: ij kulky rzimią z olowu
wypiſznam, wiele oſt prochow. Sarki. Saletu. olowu.
Czo nam piſſeſſ o robotniki, abi bili s Polſki w zaſ
ſrednami, a tam do Bazu poſłani: otim ten „raſ“ „miſſu
niemozemi, a zwłaſzcza tu tak daleko od Polſki
mi oſſtaią w Litwie. A wſſakże ti tam ſami hech robot:
ników ſobie doſtawaią: ij ſrednaią.
Czo ſię tam potim o was bądzie działo: daij nam
znać przez liſt ſwoij.

Daſſ Vilnae die vlta Januarij Mo. Do. xlio

Bona regina

mandato Sarc
Rx Lib Mſtis Pſſio.

Q Ener
genſhi Notario Ca
mri Barcń: fidelj d l

ВСЕПРЕСВѢТЛѢЙШІЙ, ДЕРЖАВНѢЙШІЙ,

ВЕЛИКІЙ ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ

# АЛЕКСАНДРЪ НИКОЛАЕВИЧЪ

САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ, ГОСУДАРЬ ВСЕМИЛОСТИВѢЙШІЙ!

# Nº
# Zygmunt August.

## Król Polski.

1. 1560
2. 1561
3. 1570
4. 1571
5. 1571

1570

Zygmunt August, król Polski

R 1560

16

Zygmunt August z łaski Bożej król Polski, wielki xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, xiąże y o Zuchcic

Vrodzonemu Stanisławowi Splawskiemu Castellanowi krzywinskiemu, Sthrzoseckiemu ostrzeszowskiemu, a Czelnikowi małej Polski, wiernie nam mylemu. łaskę naszę krolewską. Vrodzony wiernie nam myly. Vrozumieliśmy, ze ssie wielmoznemu Sthanisławowi Myszkowskiemu, woiewodzie Crakowskiemu, dwa tyssiące złotych, podług listu, ręką naszą podpisanego y vstnego roskazania naszego, do thego czasu nie zapłaczyły. Kadtho, y drabom zamku naszego Czakowskiego żołdu a zaplati y.th) podług postanowienia naszego na kazde suchedny onim naznaczonego nieszczęście nie zapłaczyły. ktorzy y odtoky od nas zwłoczenie nie przyymuią. Tho vam roskazuiąc, abyscie zarazem po odebraniu listu thego naszego, y the dwa tyssiąca złotych, panu woiewodzie Crakowskiemu zapłaczyły, y zadnie zanie pieniędze drabom zamku Czakowskiego abyscie okrom trudnosczy y odtoky wszelia. kie y odłozyły. a potthim rzeczi they do nas donoszyć mędopuscziły, ponieuasz my tho od nas na lystbie przyymiemy. y dla wiadomosczy doskonalszey, ręką naszą then list podpisuiemy. Dat na Straszey xxiiii. July. Roku Panskiego narodzenia M° D. L x°. A naszego panowania xxxvi°

Sigismundus Augustus

Pet Skt

Mandan yego: Ves:
m: / abj yego m- pans
Voyevodstf Cracowskim
dano R 2000 / y drabm
abj Saplactono /

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniæ magnus Dux Lituaniæ, Russiæ Prussiæ Masouiæ Samogitiæ &c. Dominus et hæres.

Significamus per presentes literas quorum interesse uniuersis. Quod Mag.cus Andreas de Koscielkies Palatinus Calis, scien Bidgostien Pisdrenq; Capitaneus, nobis plene ac integre satisfecit, de Arenda bonorū prorum Capitaneatus Pisdren Anni domini Millesimi quingentesimi sexagesimi primi, ad diem vltimum Decembris completi, de qua quidem Arenda eundem Mag.cum Andream de Koscielkies Palatinum Calissien per presentes literas quietamus, quietumq; & liberam facimus. In cuius rei fidem et testimonium huiusce literis manu nra subscripsimus & sigillum nrum apprimi iussimus. Datum Lomzæ die penultima mensis Decembris. Anno domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo primo. Regni uero nri Trigesimo secundo.

Sigismundus Augustus

Rex

1540

Zygmunth Augusth z Bozey laſki Krol Polſki wielkie xiąże.
Litewſkie. Ruſki. Pruſki. Mazowieczkij. Zmodzkij &c. pan i dziedzic.

Wielmoznemu Hieronimowi Buzeńſkiemu z Buzemina. Podſkarbiemu Co:
ronnemu Zupnikowi Cracowſkiemu. Staroſcie naſzemu Brzezniczkiemu.
w. nam milemu. laſkie naſze Krolewſkie. Wielmozny. wiernie nam mily
Zadzierzona ieſt zaplata Vrodzonemu Rochowi Bielawſkiemu. Roth:
miſtrzowi naſzemu za ſzlzbe zolnierſka za iedne czwierc lata. kto:
ra za roſkazaniem naſzym wyſtrzyl z rota ſwą na Witepſku. Rolu.
Milleſimo. quingenteſimo. ſexageſimo quinto. po oſtatnim racheunku ktory
szmu czynił Vrodzony Stanisław Craſnicki na ten czaſ Pisarz naſz
polny. za ktory qwartal. iako mamy ſprawe przyńdzie dać przerzeczo:
nemu Rothmiſtrzowi. Tyſiącz pięćſet trzydzieſci i oſm zlotych mone:
ty Polſkiej. ktorej ſmy ieſzcze tak wielie przyńdzie. roſkazuiemy w. M.
ábyś takową ſume pieniędzy przerzeczonemu Rothmiſtrzowi z Chowa:
rzyſzmy iego s ſkarbu naſzego coronnego. czo naprędzey być może zapla:
cił. á liſth ten naſz ku ſobie przyął. ktory my potym. na lidzbie za
with w. M. przyńiemy. A pod laſką naſzą aby inak nie było. Dan
z Warſchawy dnia xvii Miesiąca Lipca. Rolu panſkiego M.
D Lxx°. Panowania naſzego rolu xxxxi°.

Sigismundus Augustus
Rex

Ze zbioru autografów
M. Dynowskiej.



4870 IV

21

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniæ Magnus Dux
Lituaniæ Russiæ Prussiæ Masouiæ Samogitiæ &c Dominus et hæs
Excroso Nicolao Maczierowski Castellano Rauen, et Capitaneo Srepnsien. fideli
nobis dilecto, gratiam nram Regiam Gnose fidelis dilecte. Obmyslawa-
iacz pokoi i bespieczenstwo Ziemie naszej Spiskiej, od nie przyiaciol pogranicz-
nych. Za napominaniem Rad naszych koronnych, i prozba Poslow Ziemskich
od ktorych bylismy często prosseni, abysmy poczтem iakiem lndzi slusze-
bnych, to tam pogranicze opatrzyli. Przypowiadamy W. W. sluzbe ie-
dna na Spisu na pul roka na 300 koni, na kon plagacz wedlia naszych
Zolnierzow ktorzij na Podolu slusza. A sluzba ta poczacz sie ma, od
dnia drugiego Miesiaca Marca. to iest, od pomędzialku pirwsse
po Suchej rządzieli, rokv nimieiszim. Za ktora sluzbe: pieniadze ben.
dzie W. W. mial, skarbu Rzeczypospolitej koronnej, od Wielmoznego
Hieronima Buzinskiego, Podskarbiego naszego koronnego. i od Deputatow
Rzeczypospolitej. A tak napominamy W. W. chcząc to miec, i po-
skazniacz, abys ten pozet, na nas mianowany zebrawszi, i porządnie
popisawszi, nam i Rzeczypospolitej tam na Spisu, stim poztem wiernie
a zyzliwie sluzyl, przestrzegaiąc od nię przyiaciol wszelakiego nie-
bespiecznstwa Ziemie tam tej naszej, iako granicze przyległej koronnej,
tyle: ile nayprzedzej i na pilnej bycz moze. Pro gratia nostra Serenis
ne ferevit Dat. Warsoniæ x. Februarij Anno Domini
M D LXXI Regni vero nri XLI°

Sigismundus Augustus
Rex

1571

23

Zygmunth Augustb z Bożey łaski Krol Polski wielki xiąże Litbewski, Ruski Pruski Zmoyski Mazowiecski Iflandzki &c pan y dziedzic

Oznaymuiemy tbym ustbem naszym, ktbore karzemy wszystkie Mieszczane w Miastbach naszych Bielskim, Narwi Kleszczelach, ktbemu Mlynu wszystkie na włosczi Starościnna Bielskiego po rożnych Mieszczach y przy Mieszczie Bielskiem Narewskim y Kleszczelewskim liczanecze. Bakże tbeż Slodownie y Browary arendowalismy bili za pewną summę pieniędzy Pisarzowi y Secretarzowi naszemu Staroście Mielnickiemu woyskiemu Ziemie Drogiczskiey. Panu Maciciowi Sawiczkiemu, A Izaakowi Brodawcze Zydowi na pięć lath zupełnych po sobie idących. Tbo iest od początku tbeż Mieszczan Januarij pierwszego dnia na rok Siedmdziesiąth pierwszy. Siedmdziesiąth wtborzy. Siedmdziesiąth trzeci, Siedmdziesiąth czwarthy, y Siedmdziesiąth piąthy. Iakoż potbym pan Sawiczki y tbe czesć swą onemuż Brodawcze sprzedał A ón tbo ot siebie zlecił bił Jurzowac Iakubowi Szczasnowiczowi Zydowi ktborzy Zyd Iakub będąc z Brodawki na tbey Arendzie pożthanowiony, w wybieraniu tbych poborow, wielkie ucżinił, poddanym naszym tbamecznim czynił, y nieweldia vsthawy naszey ale wedle woli swey tbe poborzy za szkoda poddanych naszych wybierał y w tbym Mieszczanom Bielskim y Narewskim y Kleszczelewskim krzywdy y woyski wielkie czynił, za czym za wszelki częstbe nabiegania z Zalobami swymi do nas się ucieckali, prosząc nas vmiłowanie abyśmy im wiencżey tbakowych krzywd y woyskow od Zydow cierpiec nie dopuścili, tbe pożthoki nasze poborowe y stodowe na dalsza vważenia theraźnieyszych głodem [illegible] ich od nich pożthane sprawiedliwosc vczynic rozkazali, A tbak my w tbym pokoia y vspokowania tbym poddanym naszym Mieszczanom y wtbym się łaskawie ku prozbam ich przychylaiąc y tbakiego wielkiego nabiegania od nich mieć niechcąc na dopuszczenie krzywd y szkod ich przez Zyda pożthanych, rozkazaliśmy wielebnemu xiędzu Adamowi Pilichowskiemu Proboszczowi warszawskiemu y Grodzieńskiemu Referendarzowi naszemu do Bielska ziechać a im z Zyda pomienionego Iakuba sprawiedliwosc vczynić ktborą gdy z rozkazania naszego tbam będąc tbak poddanym naszym tbak tbeż Zydowi przed soba stanąc rozkazawszy y o wszystkim się wywiedziawszy nam tbo wszystko na pismie swym podał zkąd oregośmy zrozumieli że Zyd nad vsthawę naszę w wybieraniu tbych podatkow naszych wymysłem swym przyczynił sobie wiele pożthkow ku ich zniszczeniu przeto my niechcąc wiencżey tbakowych wymysłow Zydowi dopuścić czynimy. A przystawaiąc łaskawie ku prozbam ich tbe Arendę wyższey pomienioną Slodownie Browary Olszyny Folwarze Kap y Gorzałkę samym poddanym naszym Mieszczanom Bielskim Narewskim y Kleszczelewskim puścić y Arendować rozkazali iakoż tbym listbem naszym puszczamy y Arenduie

mi

mu Iakubowi Pawłowiczowi Liendwoiſthowi Harmanowi Aleſnowiczowi Burmiſtrzowi Bielſkiemu, Allareginowi Puſzczyc Burmiſtrzowi Kleſzczeliewſkiemu i wſzyſtkiemu Vrzendowi tak tesz wſzemu poſpolſtwu Miaſtka Bielſkiego Narewſkiego i Kleſzczeliowſkiego nakiatk trzy posobie idanczyeh tho iesth od poczantku Aleſiacza Ianuary pierwego dnia na Rok Siedmdzieſiath wtory Siedmdzieſiath trzeci i Siedmdzieſiath czwarthy aſz do thakowegosz czasu Aleſiacza Ianuary pierwego dnia ktory bendzie w Roku Siedmdzieſiath piathym pod thakim obyczaiem naprzod karczmy wſzyſtkie Miodowe piwne i Gorzaleczane w Miaſtach naſzych Bielſku Narwi i Kleſzczeliach kthemu Allymy wſzyſtkie i Folwarſze na wſoſci Stharoſthwa Bielſkiego po rozmych Aleſzach leczanicze przy Aleſcie Bielſkim Narewſkim i Kleſzczeliewſkim. Aczo ſie dothyczc karczem Miodowych i Piwnych wthych Miaſtach naſzych przyrzeczonych. Thedy Aleſczanie thych Miaſth naſzych maia wedle obyczaiu dawnego kthoby bendzie chcial w domu ſwoim Miod ſzync piwo warzyc i ſzynkowac. A kapſzczyzne od tego wedlug vſtawy naſzey od thakowych ſzynkow Miodu i piwa do rak thych pomienionych poddanych naſzych powinni benda kazdego Roku placic i oddawac i thakowego ſzczenia miodu thak ze ſzynkowania ich maia Aleſczanie onych Miaſth naſzych w kazdym Aleſczu na poczantku gdy karczmy bedzie chcial dzierzec opowiedzicc i do Regeſtru ſie wpiſac wedlug kthorego zaplaty od Miodu i piwa w koszdy rok od thakich ſzynkow maia ſie ci poddani naſzy vpominac i zaplathy od nich brac A karczmy Gorzaleczane w thych ze Miaſtach naſzych pomienionych ſthymi oni wedle ſwego zdania i woli maia ſprzedawac i ſthanowic z vrzendem Aleſczim i Spoſpolſtwem onych Miaſt thak iſz w thych Aleſczech niema bye nikomu wolno Gorzalki palic i ſzynkowac ni przywozyc i przedawac krom dozwolenia onych i vrzendu Aleſczkiego abo komu tho oni od ſiebie poruczą ruſzalosz Domy i Allymy Plebanſkie i woyſtowſkie w Bielſku i w Narwi maia bye wolne we wſzyſtkich ſzynkach ſwoich wedle przywileiow naſzych kthore w tho Arende niemaia ſie wkladac gdyſz i Zyd od nich Arende z Domow Bielſkich i Narewſkich niedoſkarbu naſzego alie im ſamym placil A czoſie dothyczc Stodowien kthore za roſkazaniem naſzym wedle potrzeby przez Stharoſthe Bielſkiego iuſza pobudowane kthore Arendarze pierwſzy do thych czaſow w mocy ſwey mieli i ſprawowali, the iuſz exmune przez Stharoſthe Bielſkiego A w niebytnoſci iego thedy przez Podſtharoſciego Bielſkiego tym Arendarzom naſzym thakze Vrzendowi Aleſczkiemu w Bielſku i w Narwi, A w Kleſzczeliach przez Dzierzawcze Kleſzczelſkiego abo iego Vrzednika maia bye podane w kthorych Stodowniach okolo kupowania Zboza thakze robienia i przedawania Stodow Stodowniczy maia ſie przyſtoynie we wſzyſtkim zachowac' iakoby nikomus poddanych naſzych krzywdy mjakiey niebylo. Alie wſzyſcy iednako rowno to onus i pozytek nosili czego ci Arendarze i vrzad Aleſczki ſpilnoſcia ma dbaly dac A okrom thych Stodowien naſzych niebendzie nikomu wolno ſtodow robicz

ani przynwoznich przedawac ani z nich piwa warzic ij Miodu sprzedawacz ani przyno
zanez szynkowac krom dozwolenia tych Arendarzow ij vrzendu Mieyszczkiego
Mlynij tesz nasze wszystkie ktore w tym Starostwie Bielskim tak przy Mies
cech pomienionych iako ij na wloscy po rozmych miejscach liczanecze ij tu en Mlyn
w olowij ktory w Bielsku zbudowan iest iako Zydowie Arendarze trzyma
li. Ze przez Starostę Bielskiego, albo iego Podstarosciego maia bycz podane w
mocz ij Sprawę Arendarzom naszym ij vrzendowi Mieyszczkiemu Bielskiemu skoro
rych Zbożem na nas wymierzijwano tak tesz ij te ktore na Arendzie pienię
zney sa postanowione ij wszystkie pozytki stych Mlynow przyschodzancze wedlug
zdania swego nieku zadney szkodzie alie ku pozytkowi naszemu postanowiwszy
maia ci poddani nasi Mieszczanie Bielszczij Iakub Pawlowicz Lendwoyth A Her
man Mychnowicz Burmistrz w Bielsku w Narwi ij na wloscy z vrzendem Mieij
szczkim Bielskim A w Kleszczeliach tak że z vrzendem Mieyszczkim Kleszczeliew
skim do rak swoich brac okrom czynszu pieniężnego ktory Mlynarze z mtok swoich
do rak vrzendu Bielskiego kozdego roku osobliwie placic powinni A do skarbu nasze
go kozdego roku zatho wszystko poki im tha Arenda thrwac bendzie winni bęn
dą ci Arendarze nasi ij vrzad Mieszczki sam odnosic ij oddawac ij skutecznie pla
cic pewna summe pieniędzij na kozdij rok po thrzij stha thrzydziesci dziewięcz
kop groszij siedmnascie na Lidzbie wielkiego xięstwa Litewskiego ktorey Sum
mij polowicze tho iest kop stho szesedziesiath dziewięc groszij thrzydziesci pięcz
pieniędzij pięc nadzien swietbrych Apostholow Piotbra ij Pawła. A drugey polowi
cze kop stho szesedziesiath dziewięc groszij thrzydziesci pięcz pieniędzij pięc przy
skonczeniu kazdego roku Arendy. Tho iest na sw. thno narodzenia pana Krystu
sowego placic maia. wszakze iesliby w tych thrzech leciech Arendy iakie insze od
nas postanowienie ij vczynione bisto czo by bisto bes skarbu naszego szkody ij
bes vciązenia poddanych naszych thedy za przyszłym postanowieniem naszym
inszych pozytkow naszych Zydom Arendowac niebendzie thylko samym pod
danym naszym mieszczanom tych Mlynow pomienionych A isz Zydowie do skar
bu naszego płaczyjwali za te wszystkie pozytki od nas mianowane na kazdy
rok po kop pięcset za ktorą Arendą na wszystkich poddanych naszych w tost
nych Starostwa Bielskiego brali skazdey wloki Mlynowego po groszy czterey
dla thego aby oni do Mlynow panskich Ziemianskich ij do inszych wszelakich
mimo Mlynij nasze Krolewskie ze Zbożem ich wolno iachac bisto czo tho czynito tha
kowego wybierania z poddanych naszych kop stho dwadzieścia groszy czterdzie
sci dziewięc A tak Mly niechczancz thego miec aby tho Mieszczanie ku they Aren
dzie przysłanczali A tho na poddanych nasz szych wtosnych wybierac mieli. Thedy
stheij Arendy the kop stho dwadzieścia groszy czterdziesci dziewięc wytracz
szmy rozkazali za czo na poddanych naszych wedlug woli naszey insze postha
wienie vczynione bendzie A tthemu gdyszmy Sthanisławowi Chrondzynskiemu

Aliastho ij wsi Kliesszczelicwskie wpewnej summie zastbawa zawodzili. Thedij isz dochodij Kliesszczelicwskie interesse od summij Chonczsijnskiego niewynosili przetho smij spoznibku thej ze Arendij Chonczsijnskiemu po kop osmdziesiath liczbij Litbewskiej brac postbanowili kbore iemu zawsze z Arendij tbiech poznibkow wnitrancz̄ano, tbedij ij tberas Chonczsijnskiemu z Slodowien ij Browarow Aliastba Kliesszczeliowskiego kop czterdziesci A spoboru malego thameijszego druga kop czterdziesczi stbej ze Arendij dawac roskazali czo wszystko wnitrancwszij ij Chonczsijnskiemu placzanecz ci poddani naszij do skarbu naszego wlasnego nieuwieczej benda winni placic tbilko kop tbrzij stba trzijdziesci dziewięc groszij iedennaście Aczo sie dotbijesze isz tberas do nowego liatbu ieszcze potroka iest tbedij mij tbe Arendę tbijm poddanijm naszijm Mieszczanom Bielskim Narewskim ij Kliesszczelicwskim zaraz od datbij tbego listbu naszego daiem ij Arenduiem Aoni za tbe potroka na dzien Swiętba Narodzenia pana Chrystbusowego do skarbu naszego w roku tberaznieyszijm Siedmdziesiath pierwszijm dac ij szkutheczne zaplacic powinien tbej Arendij kop stbo szesedziesiath dziewięc groszij trzijdziesci pięć pieniędzij pięc winni benda A Chonczsijnskiemu kop dwadziescia, A zatbe przeszła potroka kbora sie od początbku roku Siedmdziesiath pierwszego poczęła ij dotbijeh czasow trwała Dzid Iakub Szczasnowicz do skarbu naszego winien sie benczie vsprawiedliwic. Tho osoblinie wtbej Arendzie warunemij. A kbore karczmij na grobli pod Zamkiem ij na wsi przed tbim sbarostba Bielski wspraw[illegible] swoiej ma[illegible] tho ij tberas Dzierzawcza wspraw[illegible] swej miec ma ij natbo smrzda li Poddanijm naszijm Mieszczanom Bielskim, Narewskim ij Kliesszczelicwskim tben nasz listh pod pieczencia nasza ij spodpisem renki naszej Dan w warszawie dnia thrzijnastbego Miesiacza Lipca Roku Panskiego Tysiąca pięcseth Siedmdzie siath pierwszego.

Sigismundus Augustus

R.

Aliasthо ij wſi Kliesszeliewſkie wpewnieij ſummie zaſthawa zawodzili. Thedij iſz dochodij Kliesszeliewſkie intereſſe od ſummij Chondzijnſkiego niewnoſili przetho ſmij ſpozijthku thenj ze Arendij Chondzijnſkiemu po kop oſmdzieſiath lidzbij Litbew ſkienj brac poſthanowili kthore iemu zawſze z Arendij thijch pozijthkow wnitrancz ano, thedij ij theras Chondzijnſkiemu z Slodowien ij Browarow Aliaſtha Kliesz czeliowſkiego kop cztherdziesci A ſpoboru matego thameijszego druga kop cztherdzie ſzi ſthenj ze Arendij dawac roſkazali czo wſzijthko wnitrancziwſzij ij Chondzijnſkie mu placzanez ci poddani naſzij do ſkarbu naſzego wlaſnego niewienczenj bendą winni placzic thilko kop thrzij ſthа thrzijdzieſci dziewiec groſzij idlennaſcie Aczo ſie dothijcze iſz theras do nowego liatha ieſzcze potroka ieſth thedij mij thę Arendę thijm poddanim naſzijm Alieſzczanom Bielſkim Narewſkim ij Kliesszeliewſkim zaraz oddathij thego liſthu naſzego daiem ij Arenduiem Aom za the potroka na dzien Swientha Narodzenia pana Chriſthuſowego do ſkarbu naſzego w roku theraznieyſzim Siedmdzieſiath pierwſzim dac ij ſkuthecznie zaplacic potowicze thenj Arendij kop ſtho ſzeſcdzieſiath dziewiec groſzij thrzijdzieſci piec pieniedzij pięc winni bendą A Chondzijnſkiemu kop dwadzieſcia, Azathe przeſzła potro ka kthora ſię od poczanthku roku Siedmdzieſiath pierwſzego poczęła ij dothijch czaſow thrwała Zyd Iakub Szczaſnowicz do ſkarbu naſzego winien ſię bendzie wſprawiedliwic. Tho oſobliwie wthenj Arendzie wanuiemij. A kthore karczmy na grobiu pod Zamkiem ij na wſi przed thijm ſtharoſtha Bielſki wſprawie ſwoiem miał tho ij theras Dzierzawcza wſprawie ſwenj miec ma ij nathoſmij da li Poddanim naſzijm Alieſzczanom Bielſkim Narewſkim ij Kliesszeliewſkim then naſz liſth pod pieczencią naſzą ij ſpodpiſem rękи naſzej Dan w warſzawie dnia thrzijnaſtego Alieſiaczа Lipca Roku Panſkiego Tyſiąc pięcſeth Siedmdzie ſiath pierwſzego.

Sigismundus Augustus
Rex ſſ.t.

4.

O Żydy sprawa
względem Frendy
1571
13 Julij

1571

Strony 2020 k.

1895. A. 118

Herbarz Tygrysowski Augusta zr. 1571. D. 13 Lipca wydany
w Warszawie, dozwalający między innemi, Mieszczanom
Bielskim, Marcowskim i Kleszczelowskim wyrabiania
i sprzedawania browaru na dzbany Kupczych
nie ~~zarucowanych~~ nicowych a tych Żydom wszystkich obyczaj

Barbara Radziwiłłówna.

Królowa Polska

żona Zygmunta Augusta.

Barbara urodziła się w Gardnie r. 1538.

№

Barbara Radziwiłłówna

Królowa Polska.

ARCHIWUM
w RYCHTACH
KONSTANTEGO POWYSOCKIEGO

84.856



Miłosztyjoy panye oyrzeja na:
mijensza szlvszebnyrza v n listem
tim zdzowije v n nawjedzam
v n przosza pokoznije abij mja v n
mjezarzyl zlasbi swoey opwszarz
iako nawjenszey slvszebnyrze swoey

Barbara zadzyvyłovna
mjłosznja i slvga
ne mjensza v n

Pola Tuw

Wyelmoznemu pan
a panu oyrzu milos-
ten liszth ma byrz dan
wlasne zanrze

Panuj B. zdaj Rus-
ow. Pow. do P. Dezke
Rus: Lta Pana Vie-
lhie ojca ij

Nº.

Zygmunt August.

~~Król Polski~~

№

Katarzyna (Austryacka.)
Królowa Polska
Żona
Zygmunta Augusta. —

Kwit na 500 Zł. odebranych od Hieronima Buzińskiego Łupnika Krakowskiego. Dat. w Radomiu. podpis Królowej, pieczątka na opłatku, 25. Febr. 1565.

2. 1565

Catharina Dei gratia Regina Poloniæ, Magna Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazouiæ, Samogithiæ, &c: Domina,

Significamus præsentibus literis, quorum interest Vniuersis. Accepisse nos à Generoso Hieronimo Buzinskij, Zuppario Cracouiensi, ad rationem pensionis seu Consus annui, Duorum Millium Florenorum, nobis à Sacra Mte: Regia, Domino et Coniuge nostro colendissimo, in annos singulos assignatorum, pro Quartuali Cine, rum, Anni Domini, Millesimo, Quingentesimi, Sexagesimi Quinti, Florenos Quin, gentos, numeri et monetæ in Regno nostro currentis. De quibus quidem Quingen, tis Florenis præfatum Generosum Hieronimum Buzinskij quietamus et liberum facimus, hiscce literis nostris, Quibus in fidem manu nostra subscripsimus, et Sigil, lum nostrum apprimi curauimus. Datæ Radomiæ, Vigesima Quinta die Februarij. Anno Domini, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo Quinto.

Catharina Regina

Polonia

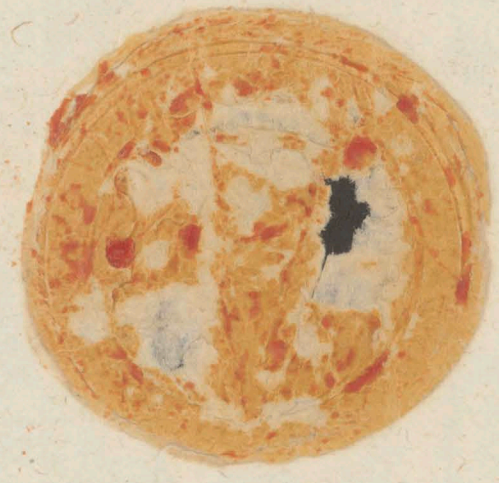

Catharina Dei gratia Regina Poloniæ, Magna Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masouiæ, Samogithiæ &c Domina.

Significamus præsentibus literis, quorum interest, universis, Accepisse nos à Generoso Hieronimo Buczinski, Zippario Cracouiensi, ad rationem pensionis, seu censûs annui, Duorum Millium florenorum, nobis à Sacra Alte Regia, Domino, et Coniuge nostro Colendissimo, in annos singulos assignatorum, pro Quartiali Luciæ, Anni Domini Millesimi, Quingentesimi, Sexagesimi Quinti, Florenos quingentos, numeri, et monetæ in Regno nostro currentis, De quibus quidem quingentis florenis, præfatum Generosum Hieronimum Buczinski, quietamus, et liberum facimus, hisce literis nostris. Quibus in fidem manu nostra subscripsimus, et Sigillum nostrum appri mi iussimus. Datæ Radomiæ, Die Quarta Mensis Decembris, Anno Domini, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo Quinto.

Catharina Regina
Polonia

HENRICVS dei gratia electus R.t. Polonie magnus dux Lituanie Russie Prussie Masouie, Samogitie, necnon Dux Andium Borboniorum & Aluernorum &c.

Reme

Reir Christo pater, domine sincere nobis dilecte. Mittimus ad sanctissimum dominum nostrum litteras, ac earum exemplum ad paternitatem vestram. Quas ipsius Sctis P. vestra reddi-alios ea quae ad nostram pietatem, erga sedem Apostolicam pertineant, pluribus verbis, ipsius Scti exponi volumus. Cupimus etiam vt P. vestra curet vt ipsius Sctas, nobis ius sacerdotiorum, in regno nostro conferendorum, quae mensibus sedi Aplice assignatis, vacabunt, impetriat. Quod ipsius Sctem facturam causa nostri, cum antecessores ipsius Sctis, antecessorum nostrorum causa, hoc idem fecerint, facile nobis persuademus. Bene valere P. vestram cupimus. Datum Parisiis xxvii mensis Septembris, Anno domini M. D. LXX. III.

Henricus Dei
gratia Rex

Reno in Christo patri domino Stanislao Hosio diuina miseratione S.R.E. tit. S. Clementis Presbitero Cardinali et Episcopo Varmiensi sincere nobis dilecto

Rom: 29 Nov 53
Resp. 8bre eiusd

37 7870



6/47 8-18

## Nº

# Henryk Walezyusz.

## Król Polski i Francuski.

List do Któregoś z Dygnitarzy Polskich w którym tłumaczy się dla czego musiał wyjechać z Polski, obiecuje że prędko powróci, poleca pilnowanie Zamku, układanie do Skarbu dochodów etc. (Po Łacinie. podpis własnoręczny Króla i pieczęć.) Dat. z Rheims. 14. Lutego — (1575.)

NB. Roku niema, ale słowa: „in felici inauguratione regni nostri Galliae XIIIJ Febr..." dowodzi że powinien być 1575. Tego bowiem roku 13. Lutego Henryk III koronował się w Rheims iako Król Francuski. ——

HENRICVS DEI gratia Galliarum &
Poloniæ Rex Magnus Dux Lituaniæ &c

GENEROSE, fidelis, nobis dilecte, Etsi fidelitatem tuam muneris et officij sui debitum mtelligere nobis persuademus: quare officium istud gerat quid eius ratione nobis et Reipub: debeat, quantum momenti in fide illius tam ad dignitatem nostram quam ad salutem regni istius nostri ac Reipub: ac eius commoda conseruanda positum sit: tamen eius rei .F. tuam pro muneris nostri regij ratione admonendam esse putauimus. Nolumus enim fidelitatem tuam ignorare nos regnum illud nostrum non dereliquisse, Etsi presentia nostra nostri huius regni patrij conseruandi nobis causam reliquimus: sed nos agnoscere et regem esse et talis regni regem, cui nos singulari beneuolentia deinceps esse at eius curam gerere quam maximam oporteat Quapropter. F. tuam hortamur illiq; mandamus, vt in fide sua nobis vero et legitimo regi suo, et regno debita persistat, Arcem suæ fidei commissam custodiat: prouentus nostros et Reipub: ad thesaurum regni conferat: ac si quid et regno periculosi et nræ dignitati regiæ aduersatis in hac breui absentia nostra, quod absit, innouari animaduertat ei rei ne sese applicet, sed conatus Reipub: pernicioso quatum potest amoliatur. Quam nos fidem et diligentiam .F. tuæ vbi ad regnum illud nostrum deo bene Iuuante reuersi fuerimus gratia nostra nostrisq; beneficijs remunerabimus. Datum Gemis in felici inauguratione regni nostri Galliæ xxvj Feb:

Rex

Recueil de diverses pièces servant à l'histoire de Henry III Roy de France et de Pologne.

et

a Cologne. Chez Pierre du Marteau. 1663. — 12° Str. 456

Na Str. 12.

„ 1575. Fevrier. Le vendredy onzième le Roy arriva à Reims, ou il fut sacré le Dimanche treizième du dit mois, l'an revolu de son sacre en Pologne, qui fut à mesme jour et heure . . . "

# Stefan Batory

## Król Polski W. X. Lit. etc.

1. 1576 pierw wydawany do pers-
2. 1577
3. 1580
4. 1582
5. 1583
6. 1583

1577

SIgnificamus hisce nostris litteris vniuersis & singulis quorum interest. Præcipuam nos illam traducendæ foeliciter vitæ subditorum nostrorum rationem inter alias viuendi rationes iudicare; si iidem subditi nostri, quos vndiquaq; sub foelici nostro imperio florentissimos esse, & viuere cupimus, inter se minus necessariis contentionibus, & litium anfractibus non involuantur; vnde & disparitas animorum sequi solet, & ipsa egestas inutilium longeuarumq; contentionum, ac litium assecla concomitatur. Eo siquidem nomine cum quæsti essent apud nos per quosdam ex Consiliariis nostris Famati Aduocatus, & Scabini, ac tota Communitas Iuris Armenorum Ciuitatis nostræ Camenecen. Podoliæ se aliquando non necessariis litibus involui; cum ea de causa, quod plerique priuatorum data fidei obliti contra propria iura agant; tum quod non nunquam idem priuati homines in eorum iurisdictionis proprias & priuilegiorum ex quorum præscripto coram nemine alio Judicii nisi coram suo Aduocato, offm ait coram nobis vndere tenentur, Comissiones Jurisdictionem & priuilegia eorum inuertentes obtinent, ac legittimo instantiæ & debitum iuris processum omittant. Nos verò nihil magis in votis habeamus, quam vt quilibet subditorum nostrorum circa sua iura, priuilegia & libertates per nos sanctè circa foelicem Regni nostri inaugurationem confirmatas conseruetur, cupientesq; non necessariis litibus & inordinato processu viam præcludere, de speciali gratia & superioritate nostra Regia volumus & præsentibus decernimus, quod nullæ Comissiones ex Cancellaria nra ipsis Armenis Camenecen Podoliæ priuato inter priuatos seu etiam priuato contra officium dabuntur aut concedentur temporibus perpetuis, quæ si datæ aut concessæ fuerint, eas ipsas omnes & singulas, prout ex nunc, ita extunc nullius roboris esse debere decernimus ac edicimus, sed vnum quemq; illorum debito iuris ordine, ac legittimis instantiis causa suam prosequi debere statuimus. Ita tamen, vt nobis & Regnis successoribus nostris liberum sit in causis nos & Rempub: proprie concernentibus memoratos subditos nostros per viam & modum Comissionis, immo Comissarios nros à nobis spectr ordinatos iudicium instituere, & de eis determinare. In quorum omnium fidem hasce manu nra subscripsimus, & sigillo nro communiri iussimus. Datum Mariemburgi die XXIIdo Mensis Octobris Anno dnī Millesimo quingentesimo Septuagesimo septimo. Regnorum nrorum anno secundo.

Stephanus Rex

44
44
1787

Priuilegia Regum quo Communitas inter priuatos

1580

46

## 117.

STEPHAN z laski Bozei Krol Polski Wielkie Xiąże Litewskie Kńskie Prńskie Mazoweckie i Siedmigrodzkie

VRodzonemń Stanisławowi Drohoiowskiemu Castellanowi Przemyskiemu Sasarzowi poborow Kńskich Wiernie nam milemń Laskie naszę krolewską Vrodzoni wierne nam milyż Zatrzimana iest zaplatba za służoneb pięmedzy Vrodzonemń Janowi Thomaszowi Drohoiowskiemń Rotmistrzowi naszemń czrotbą iego ktorą nam i Rzeczipospolitei w ziemi nieprzyiacielskiei służił według rachunkw w skarbie naszim wczimonego i za wyznaniem a qńtem VRodzonego Andrzeia Golńchowskiego Podkomorzego Sandomierskiego Sasarza poborow Koronnich przez nas od Rzeczipospolitey będącego tho iest Mlodich polskich Dziesiąc Oszm: szeth Dziewięćdziesiąt i syedm. A tak napominamy W T. abyś zresth poborowich ktore przi poborczach zostawaią temń to Rotmistrzowi naszemń bez wszego zatrudnienia i przewłoczenia zapłacił albo mń w tabliego poborcze naznaczil ktoribi bez mieszkania temń zasłużone tho pieniądze oddał a zadnich wymowek mieczmyl gdisz niemała ssmą a pięmedzy przi kazdem zostawa do W T me: oddanich iako szie tho pokazńie z regestrow do nas W T poslanich Inak W. T. mieczim Dan w Grodnie dnia Wtorego Decembra Rokń Al. D. LXXX. Krolowania naszego Siatego

Stephanus Rex

Actum ut supra

Zbiór autografów
M. Dynowskiej



No. 14

Mandatum S. R. M.:

Pro Mgco Domo Ioanne Zo
mia Drohoiow. Cptneo
Premisliew. super Rz. 1897.

1582

48

S^Tephan Waski Bozy krol polski Wielkie kxiąże Litheńskie
Ruskie Pruskie Mazowieckie Zmuyckie Inflanckie &c. y śćdmigrodzkie

Wsem wobec komu tho wiedzieć należy a mianowięcy. Vrodzonemu ... ethoynaczelnemu wßy naszey chilić dzierżawcy
y wiernem napotym bedączem. oznaimuiemy Iż my maiąc na baczeniu sługy Vtężonego Matiasa Sstrasmßa poddanego naszego zewßy
chilić pżyrzeczonemy pżeß Rothmistrza naszego na woyn wybranego ktemu porządzaiąc wiarę y cnotę iego w sprawach Ri
gerskich tak y mnieb spżęgenstwa y mierność ktore on znamy na pżeßlich woynach a osobliwie teraß podczas konwen.
mowal A chcąc iemu laski nasi pokazać y iego napotym chętniey sżym vżyć według vchwały pżeßlich seymow a vniuersałow
pżeß nas wybżanyc tich pżeßich wydanich Jegochmy od wßelakich roboth, Gynßow, zacżęgow y innich wßelakich poda
tkow nam y Rzpltey naszemu y komu kolwiek iemu powinnych wolnym vczinily Jakoß y tym listem naszem wolnym
czinimy Dawaiąc iemu wßelaka wßelaka wolność vżywania maiętnosci iego Roky Gruntu. nad to tak pasczy tak lesmi
iako y polmy Jezior Rzek Rabanyia dzierżawy wpuszczach y wliscich naszich okrom pustosmia ich ile nadomowa własna iego
samego potrzebe a to aß do taski naszej albo iakiego kolwiek postanowienia naszego inszego Go żeby swoy skutek mieć
do kazdego wiadomosci tho pżyrzeczonemi komiczmi temu komu tho należyć będzie roskazuiąc aby ten poddany y nie
bramicz naß stroney tey wolnosci żadnego pżynagabania nikomu. any do żadnich powinnosci mi był pżymuszan
ale pżymich gale a nie naruszemie był zachowany ktory ieśli by wloki wymienionej zupełnie nikomu za okazaniem
listu tego aby mu na tym Gruncie skterego woyn służył była nimienżona A to dla taski naszej podwynnam pżykazuiąc
Na tho postanowienie Go dla lepszej wiary ręką naszą podpisaliśmy y pieczęcią Corronną pżypieczętowaliśmy roskazali
Dan Warszawie dnia xvi miesiąca sierpnia Roku Bożego M. D. Lxxxii Panowania naszego roku siodmego.

Stephanus Rex

Z chyżicz wybranemi.

1583

17 50

STEPHANVS Dei gra Rex Polonie, Magnus Dux Lithuanie, Russie, Prussie, Mazouie, Samogitie, Liuonie etc. Princeps Transsiluie.

Honeroso Stanislao Dembinsky Capitaneo nro Chencinensi et Radomscensi fideli nobis dilecto gram nram Regiam. Honese fidelis nobis dilecte. Que: sti sunt nobis Ciues subditiq nri Chencinenses fid: tue famulos eosdem iniu: rijs, carceribus, et verberibus intollerabilibus iniquè afficere, contra iura et De: creta Sex-morum predecessorum morum quibus, asserunt fid: tuam de ipsis sibi iu: stitiam administrare non posse, multo minus vero famulos fid: tuæ, Adhec fid: tua denegare illis vsum siluæ seu borri super quam se iura habere prendunt, Insolitis quoq mensurarum in molendinis exactionibus grauari, Artificibus eorum pro labore mer: cedem prestare nolle, Bombardas Contuberniales mutuo acceptas non restituere. Quod quidem si ita esset non posset nisi molestissimum id nobis esse, Admonendam itaq fid: tuam voluimus, eidemq mandamus, vt prominatos Ciues et incolas Chencinen iuxta iura et priuilegia eorum conseruet, Nihilq æquitati et iuribus illorum contra: rium eisdem inferat, neq idipsum per famulos suos inferri patiatur, Quinimo et bom: bardas quas fid: tuam mutuo accepisse et non restituisse querentur eis illico restitu: at, restituiue curet, Negq ipsis' sepius conquerendi occasionem prebeat, Pro officij sui debito et gra nra fid: tua secus non facturus, Datt Cracouiæ die XIII mensis Januarij Anno Dni M·D·LXXXIII. Regni nri Anno Septimo.

1583

Stephanus Rex

M. Barzi Dobrensis

Stary zasób B.J. 7870 II 51

f.

Gloriosi Stephani Regis
ad Capitula Grod. de conser-
vanda Civitate Grod. circa
sua privilegia Oratorij
xiii. Januar. 1583.

Stephanus Dei gratia Rex Polomiæ, Magnus Dux Lithwaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæque Princeps trasselvaniæ

Generoso Joanni Lissczinski, Capto nro Radzicioniensi fideli nobis dilecto, In absentia vero eius vicecapto gram nostram Regiam. Generose fidelis nobis dilecte, Gram: ter nobis quæstum est per certos consiliarios nostros, nomine Famatorum Proconsulis ac cõsulũ, tocinsq; cõmunitatis Civitatis nostræ Radzicioniensi, plerosq; nobiles in suburbio Radzicioniensi, cermisiam ex tritico, ac hordeo braxare, ac operari, nõnullisq; hominibus in pagis, villisq; circum circa existẽtibus et civibus Radzicioniensibus pront ex viliori materia comparata, viliori, quoq; pretio vendere, ac propinari consueuisse, pter morem et consuetudinem antiquam Civitatis illius, in magnum damnum et iniuriã pfator Civium Radzicioniensium et iactura Reipub: ac fisci nostri detrimentum. Supplicatum itaq; est nobis eorum nomine, vt isti mordinatæ et insuetæ braxationi authoritate regia occurreremus, ne et fiscus r; et Cives Radzicioniensi fraudarentur suis propriis cõmodis. Quam: obrem eorum supplicationi tanq; iuste benigne animum, Fidelitatem tuam nadamus, omnino habere volentes, vt visis hisce lris nris, modi cermisiæ eiusdemq; cõditionis status hominibus, in suburbiis Radzicioniensi existen, eximere prohibeat, imo præfatos Cives nros Radzicioniensi, iuxta morem et antiquam, consuetudinem coseruet conseruariq; faciat, Et hoq; committat vt prænominati Cives nri Radzicioniensi occõne præmissorum de Fidelitatem tua cognoscendi occõem cora nobis habeant, Pro gra nra, et debito offio suo Fidelitatem tua scens ne faciat. Dat Cracoviæ die iii Mensis Maij. Anno domini M.D. Ixxx iii° Regni vero nostri Anno octauo,

Stephanus Rex

Ja. [illegible]
Secret:

1851

22

№

# Anna (Jagiellonka.)

## Królowa Polska.

1. 1574
2. 1576 z rpsu 6122
3. 1581
4. 1587
5. 1589

6. 1576.

ANNA z łaski Bożey Krolewna Polska

Znać mięć nyszem wobec: komu to wiedzieć należy Jzem odebrała od Wielmoznego Pana Hieronima Bozenskiego Podskarbiego Koronnego Zuppnika Krakowskiego za Ćwartał Wielkiey Nocy M D LXX° Czwartego moneti lidz by Polskiey Złotych Pięcz szecth, ktore mi ssą przez Krolia Jeg Mcz Pana y Bratha mego Mozinego swiętey pamięci w Zuppach Krakowskich na kazdy Ćwartał naznaczone Ktorich Jeg Mcz Pana Podskarbiego Koronnego quitnie y wolnem czynie Dat Cracowie dnia sostego Augusta Nocu Mo Do LXX° Czwartego

Anna krolewna
Polska

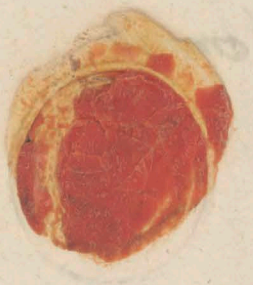

57

1574

Recognitio Sacr^me Regi
mdis Anni 6s flor 500
gestat Cimenel

Anna Dei gratia Regina Polonie, Magna Dux
Lithuanie, Russie, Prussie, Masouie, etc Domina.

Significamus tenore prntium quibus interest vniuersis, Accepisse nos et in effectu leuasse, A Magnifico Hieronimo Buzinskj de Buzemino Thesaurario Regni et Zupparo Cracouien ve, per manus Nobilis Joannis Gralienskj, Venditoris salis Cracouien in Camera Varsouien, ratione annui donatiui nri in Zuppis Cracouien nobis assignati, Ad quartuale crucis anni prntis monete, et numeri polonicalis florenos quingentos, De quibus illum quietamus hisce litteris nostris, manu nra subscriptis et sigillo nostro obsignatis, Varsouie, Die xx septembris Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, septuagesimo, sexto,

Anna Regina
Polonia

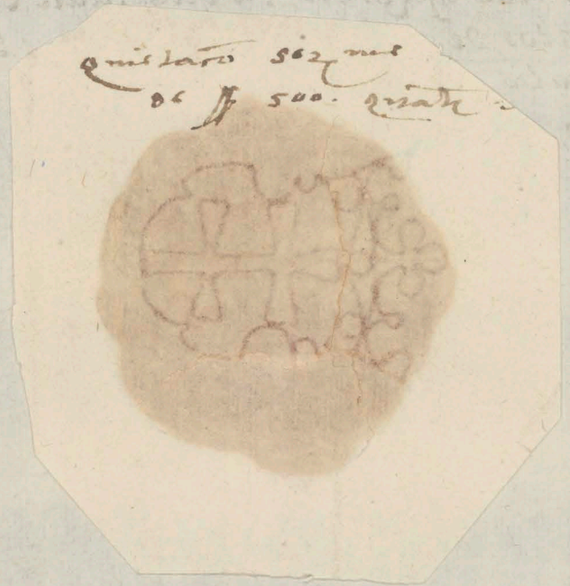

Z rkp. B.J. 6122.

Rkp 7870

183.

ANNA Flaski Bozei Krolowa Polska Wielka xiezna Litg
Ruska Prusska Mazowieczka Zmodzka Inflanska ze ze Kami

Swno czynim tym naszem listem Ze nam sa znpelnie odda:
ne pieniadze na wychowanie naszeze czla Coromego od ics
mci Pana Jana Dolskie Corome a Pana Hiacincta mlo:
dzieiowskie Dworne Podskarbics Krola iego mci i czel:
nikow Coronnych ze i wzielismy wsitkiego za mieszkacz prze:
szly Maynś wedle ordynariei Flotics polskics po gr 30 Dwa dzie:
sziat a Za ktore dawamy gics m ten list pod pieczecia
nasa spodpisem reki wlasnei Dat Warschawie dnia VI Mca
Lvnia Roku Panskiego M. D. LXXX. Pirwszego.

Anna krolowa
polska Ge

q. 1581 [illegible]

S. Blz. Mss. [illegible]

missi in mensem [illegible]

Majus.

ANNA Dei gratia Regina Poloniæ Magna Dux.
Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masouiæ, etc. Dux &c.

Generose Fid: nobis dilecte. Posilaiąc do Nacowa Vrodzo-
nego Jana Podoskiego Oworzanina nassego. Roskazalissmy mu, abỹ
się z W-T. około spraw, szczromi wczassu nassego, także i Dwor-
gi slug nassych około Gospod z W-T. porozumieval. Sądamy a
mu W-T. nawssyczkiem bel pomoczen, k temu sądamy, bỹ
W-T. teraz długo mèodkładaiąncz, kazal skupicz na przyjazd n
Szyan, owssow, i czo by W. T. rozumial za szescz szeth złotych, k
przyiądze W-T. oddane będą, albo gie sobie zsup wỹtraczyc
A my W-T. assecuruiemy ze przyięte będą, a czokolwiek W-T.
chcnczỹ pilnoszỹ i starania swego wtem nam okazesz, cho o d.
W-T. takmodzięczmie przyjmiemy, ze tego zalowacz nebędziesz.
Datum W-T. panu Bogu poruczamy, Dan z Warszawy XVII.°
dnia Octobra. Roku Panskie. M.°D.° Ixxx VII.°

Anna krolowa
polska

Ze rzeczỹ skupuiąc roznaz
w m odelawacz do Lobzowa
czchcionowskiecm, a prosiw
my vczin w m whim pilnosz

Generoso Jacincto Mlocisic:
Siórski, Curiæ Regiæ Thesau:
rario, et Krzecsowien, Prasse.
czneng, u Capito. Fideli nobis
dilecto

ANNA Dei gratia Regina Polonię, Magna Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazouiæ &c DNA.

RZeuerendi Pr D. deuote nobis dilecte. Obozny Krolia Iego M. Pan Krassicz: ski, posszyła do Rzymu dwu szynow szkolnych dla nauki i koloronania wrzeczach, i przysił nasz abyśmy ich W. M. zaleczili. Co my radzi czynąc, zaleczamy ie pilno W. M. zadaiąc, aby ie tham W. M. wdzięcznie przyiął, drogę do cnoth vkazował, i Oyczu S. presentował, a naszem imieniem zalecił. Bo szą Młodzieńcy iako rodzicow zacnych, thak Sami ssiebie skromni i do wszyc: kiego dobrego pochopni. Przez co będzie pobożna, nam wdzięczna, i W. M. dobrotliwa. Zatym W. M. Panu Bogu wszechmogącemu porucza my: Dan w Warszawy dnia xiij Maia. Roku M. D. L. X. X. X. i X.

Anna krolowa
polska &c

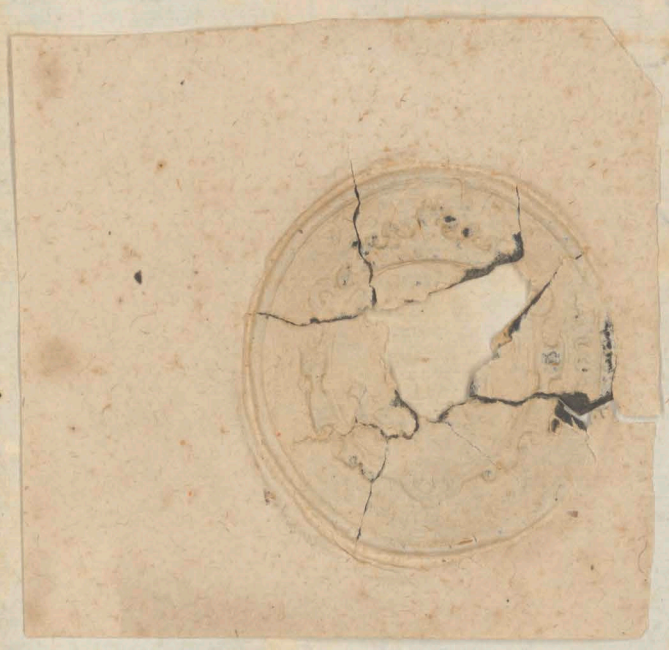

Zbiór autografów B. J.

Reuerẽ Pri D. Stanislao Rescio
Diuina Prouidentia Abbati Andree;
iouien, et ad Sumum Pontificem a Sexmo
Polon. Rege Nepote nro Internuncio vl
Deuote nobis dilecto